

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Gula quinam per abstinentiam frenetur, vtq[ue] in cibo & potu quisq[ue]
se, ne Deus offendatur habeat. Cap. VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

non ad vnam duntaxat virtutem nec ad opus exercitiumve vnum duntaxat obligaris singula metiri & considerare, vt ita vni seruias virtuti, ne ladas aliam. Obedientia, fraternæ charitatis, discretionisve causa à labore exercitiove actuali virtutum quiescere, aut non progredi, non est semper à profectu regredi. Potest enim fieri vt non ex acedia defidiaue, sed ex discretionis contingat: puta vt idcirco nunc, licet proficiens non progrediatur ne postea longius multo remoretur, ne dum in minoribus crescit, in potioribus deficiat. Prudentia igitur & discretionis est interdum quiescere, vt labor repetitus perseveret. Quid enim lucri est vno die aut breuissimo tempore ita currere, vt longissimo post aut omni tempore fatigatus, quiescere vrgearis? Quapropter in vna re minui, in altera verò nobiliori, potiori, aut magis necessaria crescere, non est deficere, sed proficere. Debet enim homo magis Deum & Dei honorem quam suum profectum querere, imò propter Deum se debet etiam negligere. Porro qui seipsum propter Deum negligit, non negligit, sed pie vbertimq; promouet.

Gula quânam per abstinentiam frenetur: vtq; in cibo & votu quisque se, ne Deus offendatur, habeat.

CAP. VIII.

Pro modica gustus seu cibi delectatione quam in pomo Adam primus noster parens habuit, in quantam cecidimus miseriam omnes? Quanta opus fuit, vt ab hac culpa expiaremur poenitentia ac satisfactione, quâ solus Dei ac virginis filius potuit pro nobis? Vide quia triginta tribus annis necesse fuit: Dei & virginis filium affligi, dolores immensos pati, ac tandem ignominiosissima, acerbissimaq; morte mori, vt Deo reconciliaremur Patri. Pro memoria igitur ac veneratione huius beneficii, hoc est, pro rememoratione nostræ calamitatis, pro gratiarum actione diuinæ incarnationis, pro veneratione quoque integerrimæ virginis Mariæ Dei matris, eiusq; castitatis ac humilitatis, (vt potè cuius humilitas non minus erat grata, quam fuit amabilis virginitas, aut charitas dilecta Deo) non liceat tibi cruda comedere poma, pira, aut fructus in æternum, nisi aut necessitate, aut obedientia infirmitat. q; ineuitabili vrgente, flagitetur aliud. Quib. nõ vrgentibus, horum omnium delectationem quibus aded afficeris, cum Dauid qui de cisterna bibere concupierat Bethleemica, sed bibendi sibi voluptatem concupitã interdixit, pro Christi amore, tibi interdicas & subtrahas. Hæc autem facilis abstinentia tibi reseruanda est, vt is qui te in sanctum benè viuendi statum vocauit, perduxit, perfectissima humilitate atq; discretionis, continuo quoq; virtutum incremento seruire perfecto sibi corde, sibiq; perseveranter placere te faciat, & in virtutibus atq; in sua te gratia indies crescere. Die igitur quotiescumq; tentaris contra hoc propositum: *Respice in me ô piissima Dei mater, altissima inopiã inopiamq; spiritus mei: robora confirmaq; hoc meum propositum piissima mater misericordia, domina mea virgo Maria.* Ab his cibis qui naturæ quidè delectabiles sunt, minime autem necessarij, sed plerunq; nociui, vt sunt electuaria, fructus, dulce vinum, & huiusmodi, dum sagus es abstineas, & ad hono-

Quiescere in
terdum ab
actuali vir-
tutum labo-
re, esse pru-
dentia & di-
cretionis.

Gene 3.
Peccatum
Ade quanta
indignetur
poenitentia.

Fructum
crudorũ e-
sum vt quis
sibi vtiliter
interdicat.
2 Reg. 23.
Patal. 11.

Abſtinentiæ
Deo acceptæ
& ab omni
periculo ali-
enæ quæ

Gula quò
ſit vitanda

Abſtinentia
perpetua quò
non laudat-
ur.

Delectatio
in comedē-
do quam ſit
cauenda.

ad honorem beatiffimæ virginis Mariæ, potiffimumq; ad eiusdem filij gloria, vilioribus, ſimplicioribus atque minus delicatis te reficias cibis. Hoc modo fieri poſſent abſtinentiæ Deo acceptæ multæ, & ab omni periculo alienæ. Nunquam cibum comedas meliorem, quamdiu viliorem habes, quem (vbi meliorem non habueris) libenter conſueuiſti ſumere, niſi infirmitas, aut ratio aliqua euidentis aliud per diſcretionem flagitaret, ſeu obedientia, huic obuiaret propoſito. Nam niſi ita feceris, non cibum, ſed cibi quæriſ delectationem, nec naturæ intendis reſtaurare infirmitatem, ſed concupiſcentiæ refricas adminiſtraſq; voluptatem. Siue multum ſiue parum tibi adminiſtretur, pro ſola corporis neceſſitate te reficias, & æquè regulam tuam menſuramq; ſolitiæ diſcretionis obſerues.

Si vina duo in menſa habueris, ad illud quod fortius aut delectabilius eſt bibendum non apponas manum, niſi ſatis præmeditata ratio fuerit, quare & quomodo ſecundum Deum, non pro voluptate habenda id facias. Si hodie tibi oblatum ſufficit vinum, crasq; tantumdem vini (quod certus eſt) habebis, cur igitur poſt vinum iam receptum, vinum (ſi fortis eſt gratia offeratur) quod eſt melius, vel ad bibendum vel ad ſeruandum in craſtinum accipies, niſi quia gulæ ingluuieiq; (maximè ſi deſit debilitas aut euidentis ratio alia excuſans) quæris ſ. ruires?

Bonum vtiliq; eſt, reor, humilitati, ne ita realiqua abſtineas, vt ex hac nunquam licet abſq; gulæ vitio, conſentias ſumere, his exceptis quæ tibi ex voto aut ſtatu ſingularitate interdita ſunt: ſed recole priſcos ſanctos Patres, qui ne ſibi aliquid viderentur gloriarentur apud ſe, quod hoc illove edulio nunquam vterentur, ſumebant quidem de illo cibo interdum à quo abſtinere cupiebant, ſed ita temperatè adeoq; modicè, vt ſuperbia quidem gloriam excluderent, & voluptatem tamen propterea non ſentirent. Exemplum habes de Patribus, qui cibis ſuis vnã duntaxat olei guttam infundebant, ut ſuperbiam ſentirent gloriantem, puta, nunquam ſe viſos fuiſſe aut vti oleo. Tu itaque craſſiorem ſeu minus album minusq; delicatam ac inuauem panem cibumq; ede primo. Deinde quantum eſuris ad neceſſitatem abſq; ſcrupulo, vbi viliora deſiciunt, de melioribus quoque ſume. Semper enim ſatius eſt te de vilioribus quam delicatioribus (quamdiu ſanus & iuuenis eſt, nec edendi abſ te ceſſerit appetitus) refici. Illa enim vilia ſenſualitatem non tam delectant, quam hæc prouocant gulam. Ad delectationem morificandam, pane albo abſtineas modo alium quo vtaris habueris, minus concupitum. Bibendo poculis vtaris modicis, & ſi neceſſitas vrget ſuis, crebrò potius iteratis, quam vt multo vino calicibusq; grandibus vnã vicè vtaris. Nunquam gulæ in potu ſeruias, vt vnã vicè tantum infundas quantum bis terve ſumere debuiffes. Propter ſobrietatem enim, & vt ingluuiei frenum imponas, ſæpius, ſed modicum ſemper vini vicè quauis ſumas. Valet autem & hoc ipſum ad naturæ conſeruationem, ijs præfertim qui humidoſi habent ſtomachos.

Cafeus & butirum, his qui alijs veſci poſſunt cibis non aded ſunt neceſſaria, quin his abſtinere poſſit hic, cui de cibis coctis tantum aded, vt ſe reficere ſatis queat. Quando bis in eodem die habes refici, in prandio ſtude ſobrietati, quo per diem ſis aptior ad ſpiritualia quoque. Securius enim tunc eſt ab-

est abſtinentia: ſiquidem in prandio ubi minus ſumpſeris, in cœna recupera-
re licebit. Hoc namq; congruum magis videtur bis diſcretè atq; ſobriè refici
in die, quàm in prandio tantum ſumere vt in cœna non eſurias, aut non ap-
petas cibum. Multi ſunt infirmi, qui à fructibus abſtinent ad cauenda infir-
mitatum incommoda. Quibus ergo illi propter ſanitatē abſtinent ſeruan-
dam, tu non poſſis propter Chriſtum abſtinere? In potu ubi naturæ ſatife-
ceris neceſſitati, non congruit plus hibern. Nam diaboli eſt ſuſurrum quod
andis: Ecce parum adhuc bibendum ſuper eſt, ebibe, vt quid in craſtinam tan-
tillum hoc ſeruas lucem? Ebibe, ne pereat. Reſpondeet tu. Quod perit pere-
at. Ego ex beneficio Domini mei Ieſu Chriſti ſatis ſum reſectus præter neceſ-
ſitatē nihil accipiam. Iturus ad prandium ſolus ante legas Orationem Do-
minicam, angelicamq; ſalutationem, quam Benedicite dicas, quas Domino
Ieſu in eius paſſionem, in mortem, pro omnibusq; ipſius beneficijs, quæ
mundo exhibuit vniuerſo, offeras grauias illi agens, ipſumq; adorans. Hanc
autem ipſius paſſionem, & cuncta quæ pro hominibus ſuſtinuit in terris, ei-
dem rurus offer in ſuauiſſimum, amantiſſimum fideliffimumq; cor eius, in
vniōne illius potentiſſimæ charitatis, quæ ipſum traxit de cœlis ad patiendū
pro nobis, orans, vt eadem nunc Patri ſuo offerat deus cum tanta virtute
& efficaciam, quomodo obrulit olim in cruce, dicens: *Consummatum eſt*, pro tu-
is & vniuerſi mundi peccatis: accendatq; in ſingulorū hominum cordibus
charitatem eandem, qua illuminati ac moti, agnoſcant & corrigant ſe, abſti-
neantq; ab omni peccato, imò ab omnibus quæ illi diſplacent, faciantq; ea
quæ placent illi ſemper.

Suſurrum
diaboli.

Oratio Do-
minica ante
prandium
dicenda.

Ioan. 19.

*Exercitia quænam Deo deuotus quiſque inter comedendum &
bibendum frequentare, lectionemque aliquam ſacram
ob oculos præfigere debeat.*

CAP. IX.

DVm cibum primum accipis, ſi ſolus, in memoriam & gratiarum a-
ctionem Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui propter nos eſurire voluit &
manducare, dic vnum *Pater noſter*, & *Aue Maria* pro conſolatione eo-
rum, quorum beneficio, cura & labore ſeu indiſtrijs cibushic tibi paratus
& oblatuſ eſt, ſiue viuant hi, ſiue mortui ſint. Lecto *Benedicite*, flexis genibus
ſi ſolus eſ, ante ora Deum pro cibo animæ quam corporis cibum ſumas. Itaq;
primo roga Deum, vt ſuam tibi gratiam infundat, quæ tecum ſemper ma-
neat creſcensq; in æternum. Iterum ora Deum, vt cibo hoc corporali, quem
ta ipſius liberaliſſima ſumere viſ largitate, vti te faciat non ad delectationē,
ſed reſectionem corporis neceſſariam, in laudem & gloriam ſuam, in obedi-
entiam, qua hiſ remedijs nos vt iſtituit, atque eadem humilis propter nos
admiſit ac ſumpſit. Poſtremò pete vt det tibi ſeruentiſſimam, ſtrenuiſſi-
mam deuotiſſimamq; fidelitatem in ſeruitio ſuo, qua in omnibus ipſius per-
fectiſſimè impleas voluntatem. Eſt quoque exercitium aliud bonum circa
menſam, cui placet, vtiliter ſeruandum. Primò, vt antequam cibum attin-
gas,

Matt. 4.

Exercitium
ante come-
ſtionem ſer-
uandum.

Na gas,

